

قوانین رفع تعهد ارزی باید با واقعیت‌های تجارت تطبیق داده شود

کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی با محوریت «بررسی چالش‌های حوزه‌ی رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان استان» با حضور فعالان بخش خصوصی و دولتی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، مسعود بنابیان، نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات صادرکنندگان در زمینه رفع تعهد ارزی گفت: بخش قابل توجهی از صادرکنندگان به دلیل توقف یا اختلال در فعالیت تجاری، عدم دریافت ارز حاصل از صادرات و مشکلات سامانه ای، نتوانسته اند تعهدات ارزی خود را ایفا کنند و لازم است دولت با تسهیل فرآیندها، امکان رفع تعهد ارزی از طریق واردات کالا را فراهم کند.

وی با تشریح دلایل عدم رفع تعهد ارزی از سوی صادرکنندگان گفت: بررسی‌های اتاق بازرگانی تبریز نشان می‌دهد توقف یا اختلال در فعالیت‌های تجاری، دریافت نکردن ارز حاصل از صادرات، تسری ضوابط جدید به صادرات انجام شده پیش از ابلاغ مقررات، مشکلات سامانه ای و تسویه، شکاف نرخ رسمی و بازار، محدودیت‌های بانکی و قانونی و اجاره کارت بازرگانی از مهم‌ترین موانع صادرکنندگان در این زمینه است.

وی ادامه داد: بخشی از صادرکنندگان به دلیل مشکلات موجه، به ویژه محدودیت‌های سامانه ای، موفق به رفع تعهد ارزی نشده اند و اعلام کرده اند با برطرف شدن این موانع، آمادگی دارند تعهدات خود را ایفا کنند. همچنین برخی از این افراد دیگر در حوزه تجارت فعالیت نمی‌کنند.

نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات ناشی از تحریم‌های بانکی افزود: در شرایط فعلی، صادرکننده برای رفع تعهد ارزی ناچار است از مسیر صرافی‌ها پول وارد کشور کند، در حالی که برخی رویه‌های موجود ممکن است وی را با مشکلات ناشی از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مواجه کند و دستگاه‌های نظارتی او را بعنوان قاچاقچی مورد بازرسی قرار دهند.

وی مشکل اصلی را عدم تطابق برخی قوانین با واقعیت‌های روز تجارت دانست و گفت: صادرکننده ای که برای رفع تعهد ارزی ناچار به انتقال پول از طریق صرافی است، نباید در فرآیندی قرار گیرد که از یک سو برای انجام تکلیف قانونی خود اقدام می‌کند و از سوی دیگر با اتهام تخلف یا قاچاق ارز مواجه می‌شود.

وی تأکید کرد: دولت باید امکان واردات در مقابل تعهد ارزی صادرات را تسهیل کند تا افرادی که موفق به رفع تعهد ارزی نشده اند بتوانند از این ظرفیت برای ایفای تعهدات خود استفاده کنند.

قانون رفع تعهد ارزی باید با شرایط واقعی اقتصاد کشور هماهنگ شود

نوید امجد، رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق بازرگانی تبریز نیز در این جلسه اظهار کرد: موضوع رفع تعهد ارزی در ارتباط مستقیم با قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و تصمیمات کمیته اقدام ارزی است و باید در اجرای آن، شرایط واقعی فعالیت اقتصادی و تجاری کشور مورد توجه قرار گیرد.

وی افزود: بانک مرکزی بر اهمیت مدیریت ارز تأکید دارد و هدف، برخورد با جرایم نیست، اما در عمل، به ویژه در بخش خصوصی و کسب و کارهای کوچک، به دلیل مشکلات رفع تعهد ارزی با پرونده‌های متعددی مواجه هستیم.

وی با اشاره به دشواری انتقال ارز در شرایط تحریم گفت: با توجه به اینکه انتقال اسکناس باید از یک صرافی خارجی به صرافی داخلی و سپس از طریق مسیرهای مورد تأیید بانک مرکزی انجام شود، فعالان اقتصادی با مشکلات امنیتی و اجرایی مواجه هستند.

امجد ادامه داد: با توجه به تحریم‌ها، محاصره‌های اقتصادی و نبود ارتباطات بانکی، نباید فضای تجارت آنقدر سخت و پلیسی شود که فعالیت اقتصادی متوقف شود. لازم است فضای بینابینی ایجاد شود تا ضمن جلوگیری از پولشویی و تخلفات ارزی، تولید و تجارت نیز امکان ادامه فعالیت داشته باشد.

وی با انتقاد از اجرای برخی قوانین در حوزه رفع تعهد ارزی گفت: پایش و بررسی پرونده‌ها باید با همکاری نهادهای امنیتی و بازرسی استان انجام شود تا در مواردی که مشکل ناشی از محدودیت‌های سامانه بانک مرکزی است، برای رفع آن همکاری لازم صورت گیرد.

وی تأکید کرد: قوانین باید به اندازه‌ای شفاف و تسهیل‌گر باشند که تاجر بتواند در کوتاه‌ترین زمان و با کمترین مانع، تعهدات خود را ایفا کرده و فعالیت تجاری خود را ادامه دهد؛ از این رو اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز باید هرچه سریع‌تر در دستور کار قرار گیرد.

ملزم به اجرای قانون هستیم

احمد موقری، معاون پیشگیری از وقوع جرم دادگستری آذربایجان شرقی نیز در این جلسه با بیان اینکه دستگاه قضایی ملزم به اجرای قانون است، اظهار کرد: هر فردی که تعهد ارزی خود را ایفا نکرده باشد، مطابق قانون با مسئولیت قانونی مواجه است، اما تاکنون با توجه به شرایط فورس‌ماژور و مشکلات موجود، تلاش شده است برخوردها با ملاحظه شرایط فعالان اقتصادی انجام شود.

وی تأکید کرد: با افرادی که اساساً اقدامی برای رفع تعهد ارزی انجام نداده اند، باید برخورد قانونی صورت گیرد، اما به این افراد فرصت داده می‌شود تا نسبت به ایفای تعهدات خود اقدام کنند و در صورت ادامه بی‌توجهی، برخورد قانونی انجام خواهد شد.

جواد بحری پور، معاون ارزی بانک ملی آذربایجان شرقی با بیان اینکه فرآیند رفع تعهد ارزی از اواسط سال ۱۳۹۷ حوالی شهریور ماه آغاز شده است، گفت: بخش قابل توجهی از عدم رفع تعهدکنندگان ارزی را شرکت های دولتی و بزرگ تشکیل می دهند و باید تمرکز دستگاه های نظارتی برای وصول این تعهدات بر این مجموعه ها باشد.

وی ادامه داد: از سال ۱۳۹۷ موضوع رفع تعهد ارزی آغاز شد و تا سال ۱۴۰۰ برخی صادرکنندگان یا از موضوع رفع تعهد ارزی اطلاع نداشتند یا متوجه تعهدات خود نشده بودند، از این رو برای تبیین موضوع و دریافت تعهدات ارزی، اعلام شد صادرکنندگان می توانند تعهدات خود را به صورت ریالی پرداخت کنند.

وی با اشاره به تفاوت تعهدات ارزی واردکنندگان و صادرکنندگان افزود: واردکنندگان برای پرداخت تعهدات خود دارای تعهد مشخص هستند، اما در مورد صادرکنندگان، مشکلات و نواقص قانونی موجب شده است فرآیند وصول تعهدات با دشواری هایی مواجه باشد.

بحری پور با تاکید بر ضرورت اصلاح قوانین مرتبط با رفع تعهد ارزی ادامه داد: متأسفانه در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نواقص و خلأهایی وجود دارد که باید اصلاح شود تا بتوان با سازوکار مشخص تری نسبت به تعیین تکلیف تعهدات ارزی اقدام کرد.

وی با اشاره به یکسان سازی نرخ ارز در سال گذشته گفت: در دی ماه سال گذشته یکسان سازی نرخ ارز انجام شد و بسیاری از صادرکنندگان از این موضوع برای پرداخت تعهدات ارزی خود استقبال کردند، اما با افزایش فاصله میان نرخ ارز در بازار آزاد و نرخ های دولتی، میزان پرداخت تعهدات ارزی نیز کاهش یافت.

معاون ارزی بانک ملی آذربایجان شرقی با بیان اینکه بخش عمده عدم رفع تعهدکنندگان، شرکت های دولتی و بزرگ هستند، گفت: حدود ۲۰۰ نفر از عدم رفع تعهدکنندگان، کمتر از ۱۰ هزار دلار و ۲۰۰ نفر نیز کمتر از ۱۰۰ دلار تعهد دارند، به گونه ای که حتی هزینه کاغذبازی و مکاتبات مربوط به این پرونده ها ممکن است بیشتر از میزان تعهد آنها باشد.

وی تاکید کرد: با توجه به این شرایط، به جای تمرکز بر تعهدات خرد، باید دستگاه های مسئول سراغ شرکت های بزرگ و به ویژه شرکت های دولتی بروند تا بخش قابل توجهی از تعهدات ارزی تعیین تکلیف شود.

وی همچنین با اشاره به تعدد نرخ های ارز در کشور اظهار کرد: وجود حدود ۱۴ نرخ ارز، یکی از مشکلات اساسی در این حوزه است و با یکسان سازی نرخ ارز می توان بخش عمده ای از مشکلات موجود در زمینه رفع تعهد ارزی را برطرف کرد.